

metam en guarda e en *captinença* de alcun cavaller que per nós defena la vinya al pagès» (aquí 'protecció' com en oc. ant.), Llull (*Merav.*, *NCl.* II, 6; *Blanq.* I, 130.21; II, 43.6=*NCl.* XIV, 122.20; i encara *Blanq.* II, 163.18, i *Merav.* IV, 245).

+*Capteny* id. (més oc. que cat.): «e puis no-m val Amors e-m vol aucire / foll sui quan tant me sent de son *capteny* / --- / e --- mon engeny / ---», *Cerverf* (114.11).

Contenir [S. XIII], del ll. CONTINERE id.: «com és ¹⁰ *contengut* en la memòria que tramet» el capellà de Seró al bisbe de la SdUrg., c. 1260 (Pujol, *Doc. Vg. Urg.*, 20.20); «Ramon, si hom pogués demostrar nostra fe / hom ne perdria mèrit, e per ço no-s cové / --- / encara que l'entendre humà gens no *conté* / tota [la] ¹⁵ ver[i]tat de Déu, que infinida -s manté / ---», Llull (*Desconhort*, 225b) «n'ermità, si hom fos a si mateix creat, / ço que entenets provar *contengra* veritat», id., id.; «devall *contengut*», Ribes, c. 1283 (RLR IV, 59). Avui a Mallorca té un ús emfàtic quasi equivalent de 'ésser' o 'consistir': «—*Conté* veritat que has sopat un vespre amb mi? —Oh —digué ella— quina mentida més grossa!», Arx. Ll. Salvador (p. 215); «tot lo que *sò konté* garriga és cacara», Lluçmajor (1964).

Continent: «lo qui amostra de fer *continents* y gestos: palestricus; lo qui sab fer bons gestos y *continentis*: palestrita; los sobrats *continents* sovint fan fastig, palaestrici motus saepe sunt odiosiores», OPou (*ThPu.*, 154).

En *continent* 'de seguida' «encontinent que Blanquerna sentí ---», «L'abadessa dehia a Natana si vulia *encontinent* rebre l'àbit ---», *Blanq.* (I, 159.16, 130.17); «una cappella un avia mena d'oli qui bastave a totes les làntes de l'esgleya; e un sacristà que-y avia --- fo-y ahulteri, e *encontinent* l'oli cessà entró que-s ³⁵ fou confessat», *Romerics* de 1383 (*BABL* VII, 43). També de *continent*: «de *continent* lo bon hom fé alcicua polls e guallines», *Filla de Contastí* (*NCl.* XLVIII, 81). «Los embaxadors de *continent* que foren arribats en Sicília havien parada taula per asoldejar gent: al balester donaven mig ducat lo dia, e al home d'armes un ducat», JoMartorell (Ag. II, 6; i dos exs. de Galba, *DBal.*).

Continent subst m. «Aquí estengué sos marges lo *continent* hesperi: / quins mars o terres foren ses fites ⁴⁵ ningú ho sab: / lo sol, però, com mida d'un cop d'ull l'hemisferi / era petit per veure'l a pler de cap», *Ath.* I, 3a; *continental*. *Continència* [Llull, *Merav.* IV, 5; Belv.]. *Contingut* [-te-], Lacav.

Contenció, abstracte. *Contenidor*, *conteniment*. *Incontinent* [Belv.]; *incontinència* «sense haver de coèixer la seva història, els seus ulls d'adolescent, la *incontinència* en l'expressió de les observacions --- us sobtaven desagradablement pel contrast que feien amb els seus cabells blancs», Coromines (*L'Avi dels Mus-* ⁵⁵ *sols* I, 134).

Continu, pres del ll. *continūus* 'adjacent', 'consecutiu', 'continu', derivat del verb *continēre* (supra) en el sentit de 'mantenir unit' (d'on es passà a 'compendre, abraçar, contenir'). A tota l'E. Mj. *continu* fou un mot ⁶⁰

de to profundament erudit i quasi insòlit en llengua romànica, només usat en textos d'estil molt elevat, o en expressions tècniques (física, medicina), ja en Llull: «l'escuder fo malalt de febre *continua* molt greument --- al cardenal --- l'escuder li dix que ell --- li tolgués la febre qui tan fortment lo turmentava ---» (*Blanq.* II, 208.20); manca en els escr. medievals, fora de BMetge («mon pare --- ab *continuu* desig cobeja l'extirpació del dit cisma, sabent que mort aquell, viurà en la glòria eternal ---», *Somni* II, *NCl.*, 78.2), fins JoMartorell, i hem d'arribar fins al pedant i artificios Galba per trobar-lo emprat per a la vida profana i quotidiana: «cinc dies *continuu* durà lo combatre, e com los moros no-u poguessen comportar --- tramereren missatges --- que-ls donassen treves ---» (Ag. IV, 30).

Si que, en canvi, s'usava *continuumment*, i *continuar* amb els seus derivats: «studiaven 10 jueus e 10 serrayns ab 10 frares --- e preycaren als altres jueus nostra lig --- tots jorns e *continuumment* --- e per la *continuuació* de la disputació --- los serrayns d'aquella terra se convertiren ---», *Blanq.* II, 156.22, 156.24. «No la vullés --- afligir de paraules *continuumment* ---», Eiximenis (*Dones*, *EntreDL* I, prosif. II, 73); BMetge, *Somni* (*NCl.*, 127.10, context en PANTÀ); «és offès N. S. Déu per lo pereós, car com *continuumment* ell lo provoca per diversos aguyllons, empenyent-lo a treballar, e lo pereós jamés no se'n sent, axí com si era mort ---», Eiximenis (*Terç*, 193); «*continuumment* se combatien sens haver-se pietat alguna», «haja *continuumment* en memòria ço que aquell príncep magnànim --- féu e servà», «les nostres mans --- són vehades --- de tenir *continuumment*, nit e dia, la espasa al costat», JoMartorell (Ag. I, 175; II, 165, 105). En els segles baixos s'usà bastant de *continuu* (-uo): «teníam dos heretats --- / de *continuu* dos fadrins / a la taula nos servian ---», romanç de mj. S. XVII, reco. per Verdager (MilàF, *Romllo.*, 107.4); «més valdria ser soldat - y peleà nit y dia / o estar-me sempre en el llit - tenint febre de *continuu*».³

Continuïtat [Llull; *DTó.*] *Continuar* [Llull], pres del ll. *continūare* id. [c. 1323]; d'antic pot tenir per si sol, sense complement, l'acc. 'fer alg. c. sense interrupció', en particular 'habitar en algun lloc': «no (u)s en pug respondre per rasó quor l'escrivà no 's a Salses, abans és a Perpe<n>yà e-y *continua* més, qu' en la vila de Salses» (carta del batlle de Salses, *RLR* XXXII, 423); tr. 'afectar sense parar, obsedir': «a l'ermita de --- venc un pensament, qui molt lo *continua* e molt lo moc: lo pensament --- que ell iria e que sercaria lo món, tant que ell pogués trobar mellor de si», *Senescal d'Egipte* (*NCl.* XLVIII, 156); intr. ja StVicentF («*continua* la quinta ---», *Serm.* II, 231.7, context supra, a *tenor*).

Ja sovint usat a l'Edat Mj. amb paper de quasi auxiliar amb un infinitiu (en lloc del gerundi que hi posem ara), sovint combinant-ho amb *de*: «Beda *continua* de preycar, e era vell ---», «J. Chr. no li responie mas caminave, e aquella fembra *continua*ve de cridar: —Jhesu filii David, miserere meis», StVicentF (*Quar.*,